

ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ วรรคสอง และข้อ ๗๐ แห่งข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๗/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงอนุมัติให้มีระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า รวมถึงสำนักวิชา วิทยาลัย และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาที่สภามหาวิทยาลัย อนุมัติให้เปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อทราบแล้ว

“หลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย หรือหลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากภาควิชาหรือเทียบเท่าอย่างน้อยสองภาควิชาขึ้นไป หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของคณะใดคณะหนึ่งที่มีความร่วมมือกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายความว่า คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา และให้หมายความรวมถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่นแต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“การตกลงร่วมผลิต” หมายความว่า การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอกนั้น

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหน่วยราชการระดับกรม หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่ามีความรู้และความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิต และเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษา

“คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาตามข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารบัณฑิตวิทยาลัย

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่าง ๆ ภายในคณะ สำนักวิชา วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการ ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในมหาวิทยาลัยที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติและให้หมายความรวมถึงบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิตกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำ

หลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“นักวิจัยประจำ” หมายความว่า นักวิจัยของมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่ค้นคว้าทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า หัวหน้าภาควิชาที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึงคณบดีในกรณีหลักสูตรที่ไม่สังกัดภาควิชาและผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาในกรณีหลักสูตรสหสาขาวิชา

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่อธิการบดีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณบดี ซึ่งมีได้เป็นอาจารย์ประจำให้ทำหน้าที่สอนนิสิตและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตนในแต่ละปีการศึกษา

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

การตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อธิการบดีอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ไปพลางก่อนก็ได้ และให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าวต่อไปโดยเร็ว

หมวด ๑

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๗ ในแต่ละหลักสูตรให้มี “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร (ชื่อหลักสูตร)” ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าภาควิชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าภาควิชา เป็นประธาน

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๓) อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวนอย่างน้อยสองคน เป็นกรรมการ

(๔) อาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันอาจเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันได้

บุคคลคนหนึ่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรมากกว่าหนึ่งหลักสูตรได้

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารหลักสูตรว่างลง ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เป็นกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ผู้รักษาการแทนประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการบริหารหลักสูตรคนใหม่ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง

ในกรณีที่กรรมการบริหารหลักสูตรคนหนึ่งคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการบริหารคณะแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตรตามข้อ ๗ (๒) (๓) หรือ (๔) แทนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการตามข้อ ๗ ครบวาระ ให้คณะกรรมการบริหารคณะปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชุดใหม่

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

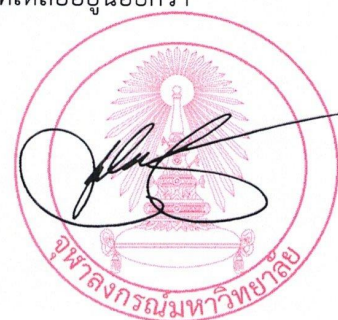
- (๑) บริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะ บัณฑิตวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย
- (๒) ควบคุมมาตรฐานของหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตามมาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)
- (๓) กำกับและดูแลการสอนและการสอบของหลักสูตร
- (๔) กำกับการดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพ
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณบดี คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการนโยบายวิชาการมอบหมาย

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยต้องได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- (๑) ผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน
 - (๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
 - (๓) อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนอย่างน้อยสองคน เป็นกรรมการ
 - (๔) อาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ
- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้อีกไม่เกินสองคน

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่กรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่งคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยตามข้อ ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) แทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการตามข้อ ๑๐ ครบวาระ ให้คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) หน้าที่และอำนาจตามข้อ ๙
- (๒) กำหนดแนวทางการบริหารการเงินและการงบประมาณของหลักสูตรสหสาขาวิชา ตลอดจนกลั่นกรองงบประมาณในส่วนของหลักสูตรสหสาขาวิชาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย
- (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้งบประมาณในโครงการต่าง ๆ ของหลักสูตรสหสาขาวิชา
- (๔) ประสานให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะที่ร่วมกันสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อ ๑๓ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๔ คุณสมบัติและวาระการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัยมีองค์ประกอบวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ หน้าที่และอำนาจตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพสำหรับหลักสูตร โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระบบอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายวิชาการ

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาน้อยทุกห้าปี

หมวด ๒

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

ข้อ ๑๘ ในแต่ละหลักสูตร ให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามจำนวนและมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโท จำนวนอย่างน้อยสามคน ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนอย่างน้อยสามคน ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตาม

หลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปี
ย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก จำนวนอย่างน้อยสามคน ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วน
หนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์
ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกโดยมหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของหลักสูตร ต้องมีอาจารย์
ประจำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยสองคน

ข้อ ๑๙ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโท ต้องมีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท
หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทาง
วิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อยสามรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ
คุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้
ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน
การพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย
หนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิตั้งแต่ระดับ
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษา
เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการ
พิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง อาจารย์ประจำ
หลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

ข้อ ๒๐ อาจารย์ประจำหลักสูตรคนหนึ่งจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้เพียงหนึ่งหลักสูตร
ในเวลาเดียวกัน เว้นแต่

(๑) เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน

(๒) เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในหลักสูตรสหสาขาวิชาอีกหนึ่งหลักสูตร ทั้งนี้ ในแต่ละ
หลักสูตรจะมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่รับผิดชอบหลักสูตรสหสาขาวิชาซึ่งเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินสองคน

ข้อ ๒๑ การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องได้รับความ
เห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารคณะ และคณะกรรมการนโยบายวิชาการ
ตามลำดับ จากนั้นให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๒๒ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละครั้ง ต้องทบทวนบุคคลผู้ทำหน้าที่อาจารย์
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

หมวด ๓

อาจารย์ผู้สอน

ข้อ ๒๓ อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโท ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

อาจารย์ผู้สอนต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานิสิตตลอดการจัดการเรียนการสอนของรายวิชานั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๒๔ คุณสมบัติตามข้อ ๒๓ ของอาจารย์ผู้สอนอาจได้รับยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง อาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต อาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิระดับปริญญาโท แต่ทั้งนี้ ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

(๓) นอกจาก (๑) และ (๒) อาจารย์พิเศษอาจได้รับยกเว้นคุณวุฒิ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอนตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยเป็นรายกรณี

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๔

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๒๕ ในการทำวิทยานิพนธ์ ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักจำนวนหนึ่งคน เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ อาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้อีกไม่เกินจำนวนสองคน

ในการทำการค้นคว้าอิสระ ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักหนึ่งคน เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ อาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วมได้อีกไม่เกินสองคน

อาจารย์ที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นิสิตในการจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรปริญญาโท แบบวิชาการ ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) หลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

ข้อ ๒๗ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ นักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ และนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรปริญญาโท แบบวิชาการ ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง

(๒) หลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสิบเรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามประกาศมหาวิทยาลัย และต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๘ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนิสิตหลักสูตรปริญญาโท แบบวิชาชีพ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรซึ่งมีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาโท และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วมของนิสิตหลักสูตรหลักสูตรปริญญาโท แบบวิชาชีพ อาจเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ นักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้โดยต้องมีคุณวุฒิและผลงาน ทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วมได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามประกาศ มหาวิทยาลัย และต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๙ อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนิสิตหลักสูตร ปริญญาโท แบบวิชาการและนิสิตหลักสูตรปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๖ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาโทและนิสิต หลักสูตรปริญญาเอก รวมได้ไม่เกินห้าคน ต่อภาคการศึกษา

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๖ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี สามารถเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาโทและนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก รวมได้ไม่เกินสิบคนต่อภาค การศึกษา

(๓) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๖ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ของนิสิตหลักสูตรปริญญาโทและนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก รวมได้ไม่เกินสิบคนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๖ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี และสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่ามี ความจำเป็นและมีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนิสิตได้มากกว่าสิบคน อาจมอบหมายให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเกินกว่าสิบคน แต่ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษาได้ หากมีความจำเป็นต้องดูแลนิสิต มากกว่าสิบห้าคน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

ข้อ ๓๐ อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักของนิสิต หลักสูตรปริญญาโท แบบวิชาชีพ ได้ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา

หากเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ให้คิด สัดส่วนจำนวนนิสิตที่ค้นคว้าอิสระสามคน เทียบได้กับจำนวนนิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์หนึ่งคน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้อง ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ จำนวนนิสิตตามข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ ให้นับรวมนิสิตที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลา เดียวกัน โดยเริ่มนับเมื่อข้อเสนอวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ หรือหัวข้องาน ค้นคว้าอิสระได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแล้ว

ข้อ ๓๒ กรณีนิสิตได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์หรือหัวข้องานค้นคว้าอิสระก่อนที่อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพ้นสภาพบุคลากรโดยไม่มีความผิด ให้อาจารย์ผู้นั้น

สามารถปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระได้ต่อไปจนกว่านิสิตจะสำเร็จการศึกษา

หมวด ๕ อาจารย์ใหม่

ข้อ ๓๓ กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ อาจารย์ใหม่ต้องมีผลงานทางวิชาการดังนี้

(๑) ในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษอย่างน้อยหนึ่งเรื่อง ภายในสองปี หรือสองเรื่อง ภายในสี่ปี หรือสามเรื่อง ภายในห้าปี

(๒) ในหลักสูตรปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยภายหลังสำเร็จการศึกษอย่างน้อยหนึ่งเรื่อง ภายในสองปี หรือสองเรื่อง ภายในสี่ปี หรือสามเรื่อง ภายในห้าปี

หมวด ๖ การติดตามข้อมูลสำหรับการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๓๔ คณะต้องแจ้งรายชื่อ คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของแต่ละหลักสูตร พร้อมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ชื่อนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ รายชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรายชื่อคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ ให้บัณฑิตวิทยาลัยทราบทุกภาคการศึกษา ตามรูปแบบและวิธีการที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชา ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ คงเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาตามข้อบังคับนี้และดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระที่เหลืออยู่เดิม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์ ดร.วิเลิศ ภูริวัชร)

อธิการบดี